

PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ DLA GMINY MILÓWKA NA LATA 2015 – 2020

realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Milówce w ramach projektu systemowego „Milówka. Nowe umiejętności - lepsza perspektywa”, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Rozdział 1 WPROWADZENIE

Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu jest jednym z podstawowych celów polityki społecznej prowadzonej przez rząd, we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego i organizacjami pozarządowymi. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu jest możliwe dzięki budowie systemu aktywnej integracji. Jednym z narzędzi służących realizacji działań na rzecz aktywizacji społecznej jest tworzenie i wdrażanie Programów Aktywności Lokalnej (PAL). Program Aktywności Lokalnej to szereg działań, realizowanych na rzecz aktywizacji społecznej i rozwiązywania problemów społeczności lokalnej. Działania te, mają na celu udzielanie wsparcia ukierunkowanego na zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym, zwłaszcza grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rozwój lokalnych inicjatyw na rzecz rozwiązywania problemów społecznych. Program Aktywności Lokalnej jest dokumentem niezbędnym do realizacji projektu systemowego „Milówka. Nowe umiejętności - lepsza perspektywa”. Projekt realizowany na terenie Gminy Milówka, przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Milówce, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII". Promocja integracji społecznej". Program Aktywności Lokalnej jest zgodny z założeniami zawartymi w dokumentach strategicznych takich jak:

- Narodowa Strategia Integracji Społecznej Dla Polski,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 - 2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie,
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2011 - 2020,
- Narodowa Strategia Spójności,
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki.

W dokumentach tych zakłada się realizację działań służących rozwojowi społeczno - gospodarczemu kraju, a co za tym idzie podniesienie poziomu i jakości życia obywateli. Ważnym elementem w tym zakresie jest budowanie zintegrowanych społeczności, w których każda osoba i rodzina będzie mogła realizować swoje plany i aspiracje życiowe, a w trudnych sytuacjach

uzyskiwać niezbędną pomoc i wsparcie ze strony wspólnoty oraz instytucji i organizacji działających w ramach i na rzecz społeczności. Kluczowym wyzwaniem jest przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego (wyłączenia z życia społecznego) poszczególnych osób i grup społecznych. Jest to zjawisko szczególnie niepokojące w naszym kraju, ponieważ ze względu na sytuację społeczno - ekonomiczną zagraża wielu osobom i grupom, w tym m.in.: osobom długotrwale bezrobotnym, niepełnosprawnym, rodzinom niezaradnym życiowo, rodzinom dysfunkcyjnym, osobom bezdomnym, uzależnionym, opuszczającym zakłady karne i placówki penitencjarne, dzieciom i młodzieży ze środowisk zaniedbanych, dzieciom i młodzieży wychowujących się w zastępczych formach opieki.

Priorytetowe działania przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu zgodnie z w/w dokumentami powinny być ukierunkowane na:

- ograniczanie obszarów skrajnego ubóstwa,
- rozbudowę świadczeń wspierających aktywność,
- promocję działań prospołecznych,
- wspieranie różnych form aktywizacji zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej mieszkańców gminy, w szczególności klientów pomocy społecznej,
- wspieranie lokalnych inicjatyw obywatelskich,
- upowszechnianie kształcenia ustawicznego,
- zwiększenie aktywności lokalnych instytucji i organizacji oraz podejmowanie przez nie współpracy, na rzecz rozwiązywania lokalnych problemów,
- wspieranie rozwoju podmiotów gospodarki społecznej.

Rozdział 2

ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Celem nadrzędnym Programu Aktywności Lokalnej jest realizowanie polityki integracji społecznej poprzez aktywizowanie lokalnej społeczności Gminy Milówka, ze szczególnym uwzględnieniem środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i tym samym przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego.

Cel główny:

Celem głównym Programu Aktywności Lokalnej jest zwiększenie aktywności i integracja lokalnej społeczności ze szczególnym uwzględnieniem grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cele szczegółowe:

1. Stworzenie warunków dla powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnej.
2. Wsparcie postaw obywatelskich poprzez zwiększenie kompetencji społecznych.
3. Promocja działań prospołecznych, edukacja oraz dostęp do informacji o uprawnieniach.
4. Poprawa, jakości życia poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych.
5. Aktywna integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia.
6. Poprawa funkcjonowania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Rozdział 3**MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU**

1. Program realizowany będzie na terenie Gminy Milówka
2. Czas realizacji programu: lata 2015 – 2020.

Rozdział 4**ZAŁOŻENIA PROGRAMU**

1. Otwartość instytucji publicznych na potrzeby środowiska lokalnego.
2. Wykorzystanie zasobów instytucjonalnych i społecznych.
3. Angażowanie i aktywizowanie lokalnej społeczności.
4. Kierowanie działań w pierwszej kolejności do osób i grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz do ich otoczenia.

Rozdział 5**ODBIORCY PROGRAMU - GRUPY DOCELOWE**

Program skierowany jest do:

1. członków społeczności lokalnych,
2. grup i osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
3. otoczenia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
4. innych grup i środowisk funkcjonujących na terenie gminy, zgodnie z diagnozą społeczną i rozeznaniem potrzeb.

Rozdział 6

KIERUNKI I HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

1. W ramach Programu realizowane będą następujące działania:

- promowanie, wspieranie i realizowanie projektów aktywizujących i integrujących społeczność lokalną,
- współdziałanie instytucji samorządowych z instytucjami pozarządowymi i lokalną społecznością,
- wspieranie lokalnych inicjatyw,
- wspieranie lokalnych liderów,
- umożliwienie dostępu do informacji i konsultacji,
- organizowanie i wspieranie rozwoju edukacji społecznej i obywatelskiej, wolontariatu, grup samopomocowych, edukacyjnych i innych,
- tworzenie partnerstw i promowanie pracy w partnerstwie,
- badanie potrzeb i problemów mieszkańców,
- poszukiwanie alternatywnych środków na finansowanie lokalnych inicjatyw, z innych źródeł niż dochody gminy,
- aktywizacja, integracja i wykorzystanie potencjału osób starszych w środowisku lokalnym – promocja działań wspierających więzi pokoleniowe,
- organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym i turystycznym,
- inne działania wynikające z aktualnych potrzeb i zgodne z celami Programu.

2. Program ma charakter otwarty i w każdym roku na podstawie analizy potrzeb i problemów występujących w środowisku lokalnym będą uruchomiane podprogramy skierowane do konkretnych grup społecznych lub społeczności lokalnych.

Rozdział 7

METODY PRACY WYKORZYSTYWANE DO PROGRAMU

W ramach Programu przewiduje się zastosowanie między innymi:

1. środowiskowej pracy socjalnej – tj. działań realizowanych przez pracowników socjalnych, mających na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi,
2. instrumentów aktywnej integracji – tj. instrumentów aktywizacyjnych z zakresu aktywizacji zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej, których katalog zawarty jest w zasadach przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych ośrodków pomocy społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
3. działań o charakterze środowiskowym – inicjatyw integracyjnych obejmujących między innymi: edukację społeczną i obywatelską, spotkania, organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym i turystycznym.

Rozdział 8

PRZEWIDYWANE EFEKTY

1. Integracja społeczności lokalnej i grup społecznych oraz zwiększenie ich aktywności.
2. Zdiagnozowanie potrzeb i problemów społeczności lokalnych.
3. Skuteczniejsze i efektywniejsze wykorzystanie istniejących zasobów.
4. Wzrost zaangażowania organizacji lokalnych w zakresie podejmowania działań środowiskowych.
5. Podwyższenie, jakości realizowanych działań środowiskowych oraz inicjowanie nowych form i metod pracy.
6. Wzrost poczucia przynależności do danej społeczności i odpowiedzialności mieszkańców za procesy w niej zachodzące.
7. Powstanie lokalnych grup działania, nowych organizacji pozarządowych i inicjatyw wolontarystycznych.
8. Usprawnienie przepływu i dostępu do informacji.
9. Realizacja projektów inicjowanych i współorganizowanych przez lokalne społeczności.
10. Zmniejszenie obszaru wykluczenia społecznego.
11. Poprawa funkcjonowania osób wykluczonych społecznie.
12. Stały monitoring potrzeb środowiska społecznego.

Rozdział 9

REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami zadań Programu są:

- Wójt Gminy,
- Rada Gminy,
- Gmina Milówka,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminny Ośrodek Kultury,
- Gminna Biblioteka Publiczna,
- Szkoły, przedszkola,
- Policja,
- Ochotnicza Straż Pożarna,
- Organizacje pozarządowe, związki, stowarzyszenia, fundacje, koła gospodyń wiejskich, itp.
- Parafie i działające przy nich zespoły i grupy,
- Społeczności lokalne,
- Przedsiębiorcy lokalni, zakłady pracy,
- Inne instytucje działające w środowisku.

Rozdział 10

FINANSOWANIE PROGRAMU

Zadania zawarte w Programie Aktywności Lokalnej mogą być finansowane:

- ze środków własnych gminy,
- z dotacji,
- ze środków unijnych, w tym w ramach projektów systemowych Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki przewidzianych dla ośrodków pomocy społecznej,
- ze środków własnych podmiotów zaangażowanych w działania w ramach poszczególnych podprogramów aktywności lokalnej,
- z innych zewnętrznych źródeł.

Rozdział 11

MONITORING I EWALUACJA

Monitoring i ewaluacja będą prowadzone na bieżąco przez realizatorów poszczególnych podprogramów aktywności lokalnej, które będą realizowane na rzecz konkretnych grup społecznych lub społeczności lokalnych. Prowadzona będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawią się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia rozbieżności między założeniami a rezultatami na bieżąco będą dokonywane zmiany w przyjętych założeniach lub metodach pracy. Ponadto corocznie będą przygotowywane sprawozdania z realizacji podprogramów realizowanych w ramach Programu Aktywności Lokalnej, które zostaną przedstawione Wójtowi Gminy Milówka. Po zakończeniu realizacji Programu Aktywności Lokalnej zostanie przygotowany raport końcowy podsumowujący całość podejmowanych działań. Zostanie dokonana ocena zrealizowanych przedsięwzięć oraz osiągniętych rezultatów.